

REILUN KILPAILUN TOIMINTAOHJE

Varalan Urheilupuisto

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	2
1.1 Ohjelman tavoitteet ja toteutus	2
1.2 Viestintä	3
2. KOULUTUS	5
2.1 Henkilökunnan koulutus ja toimintaohjeet	5
2.1.1 Henkilökuntaa velvoittavat toimintaohjeet	5
2.1.2 Henkilökunnan toimintaohjeet dopingrikkomusepäilyssä	6
2.1.3 Henkilökunnan toimintaohjeet kilpailumanipulaation torjuntaan	7
2.2 Ammatillinen koulutus	8
2.2.1 Liikunnanohjauksen perustutkinto (LPT)	8
2.2.2 Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto, liikunnan osaamisala (LAT)	9
2.2.3 Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto, valmennuksen osaamisala (VAT)	9
2.2.4 Valmennuksen erikoisammattitutkinto (VEAT)	10
2.3 Muu koulutus	11
Personal trainer -koulutus (VST ja LPT/LAT vapaasti valittava tutkinnon osa)	11
2.4 Tampereen Urheiluakatemia	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1. JOHDANTO

Urheiluopistot ovat tärkeässä roolissa urheilijoiden ja liikunta-alan opiskelijoiden koulutuksissa, huippu-urheilun harjoittelupaikkoina ja kansainvälisinä urheiluväen kohtaamispaikkoina. Varalan Urheiluopisto on sitoutunut suomalaisen urheiluyhteisön yhteiseen vastuullisuusohjelmaan, jonka osa-alueet ovat hyvä hallinto, turvallinen toimintaympäristö, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ympäristö ja ilmasto sekä reilu kilpailu. Pyrimme toiminnallamme takaamaan kaikille mahdollisuuden eettisesti kestävään urheilu- ja liikuntakulttuuriin.

Varalan Urheiluopisto on sitoutunut noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä. SUEKin koordinoimana Varalan Urheiluopisto on laatinut tämän Reilun kilpailun toimintaohjeen osana urheiluopistojen vastuullisuusohjelmakokonaisuutta. Ohje sisältää antidopingtoimintaan ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät toimintatavat. Pääpaino ohjelmassa on ennalta ehkäisevässä toiminnassa, mikä tarkoittaa opiston henkilökunnan säännöllistä kouluttamista ja SUEK-teemaisten aiheiden sisällyttäminen ammatillisiin ja osittain muihin koulutuksiimme.

1.1 Ohjelman tavoitteet ja toteutus

Varalan Urheiluopiston Reilun kilpailun toimintaohjeen tavoitteet:

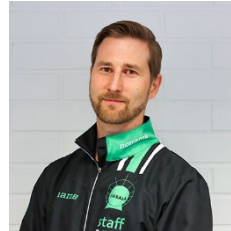
- Tavoittaa eri kohderyhmiä ennalta ehkäisevän toiminnan kautta, joista keskeisimmät ovat koulutus ja viestintä.
- Tarjota Maailman ja Suomen antidopingsäännöstön ja kansainvälisen koulutusstandardin mukaista koulutusta.
- Ohjata urheilijat ja muut keskeiset kohderyhmät oikean ja ajantasaisen tiedon äärelle viestimällä reilusta kilpailusta.
- Mahdollistaa tehokas antidopingtoiminta ja kilpailumanipulaation torjunta Varalassa.
- Tukea Varalan vastuullisuustoimintaa Reilun kilpailun ohjelmien teemoissa.

Varalan Urheiluopiston henkilökuntaan kuuluu kaksi SUEKin kouluttamaa Reilun kilpailun asiantuntijaa, jotka vastaavat Reilun kilpailun toimintaohjelman sisällöstä, toteuttamisesta, päivittämisestä sekä tiedottamisesta asiakkaille ja henkilökunnalle yhteistyössä opiston johdon ja viestintävastaavan kanssa.

Reilun kilpailun asiantuntijat ja SUEK-yhteyshenkilöt ovat:

Jaakko Haataja (LitM), Ammatillinen opettaja

- puh 044 345 9918
- jaakko.haataja@varala.fi

Henna Hukkanen (TtM), Psyykkinen valmentaja

- puh 044 3459969
- henna.hukkanen@varala.fi

1.2 Viestintä

On kaikkien urheilutoimijoiden yhteinen asia viedä reilun kilpailun viestiä eteenpäin. Viestinnän tavoitteena on jakaa helposti ja ymmärrettävästi Reilun kilpailun ohjeen sisältöjä. Varalan Urheiluopiston eri tiloissa on laajasti esillä Reilun kilpailun ohjelmasta ja sen teemoista muistuttavia tarroja, ständejä, roll up -telineitä sekä infotauluilla pyöriviä tietoiskuja. Varalan urheiluopiston nettisivujen vastuullisuusosioon lisätään opiston Reilun kilpailun toimintaohje sekä linkit SUEKin nettisivuille, ILMO-raportointikanavaan, KAMU-lääkehakuun sekä SUEKin verkkokoulutuksiin. Reilun kilpailun teemoja tuomme esille myös Varalan some-kanavissa.

Viestintäkampanjat

Osallistumme reiluun kilpailuun liittyviin viestintäkampanjoihin ympäri vuoden. Näitä ovat muun muassa huhtikuisin vietettävä kansainvälinen Play True -päivä sekä joulukuussa vietettävä kansainvälinen korruption vastainen päivää, jolloin tuomme viestinnän kautta esille kilpailumanipulaation torjuntaan liittyviä aiheita.

Kampanjatyypin viestinnän ohella viestimme reilun kilpailun teemoista myös muina ajankohtina oman viestintäsuunnitelmamme mukaisesti.

Kriisiviestintä

Olemme varautuneet mahdollisiin kriiseihin ja niistä viestimiseen. Varalan Urheiluopistolla on oma erillinen kriisiviestinnän ohjeistus. Kriisiviestinnästä vastaa toimitusjohtaja, joka määrittelee kulloisessakin tilanteessa toimintamallin ja viestinnän tavat.

Keskeistä kriisiviestinnässä on myös yhteistyö SUEKin ja Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön kanssa.

Opiskelijayhteistyö

Useissa Varalan Urheiluopiston koulutuksissa opiskelijat ovat osana opintojaan mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa liikunta- ja urheilutapahtumia. Varala hyödyntää SUEKin tarjoamaa maksutonta esittelypistettä monissa tällaisissa tapahtumissa. Lisäksi Varalan opiskelijat toimivat usein Tampereella järjestettävissä isoissa urheilukilpailuissa dopingtestien avustavissa tehtävissä.

2. KOULUTUS

Tavoitteena koulutuksissamme on varmistaa, että Varalan Urheiluopiston opiskelijoilla, henkilökunnalla ja eri kohderyhmillä on tarvittava ja ajantasainen tieto antidopingasioista sekä kilpailumanipulaation torjunnasta. Lisäksi varmistamme, että liikunnan ja urheilun parissa toimivilla toimijoilla on valmius tehdä eettisesti kestäviä valintoja liikunnassa ja urheilussa.

Urheiluopiston nimeämät SUEK-vastaavat koordinoivat urheiluopistolla tapahtuvaa koulutustoimintaa kouluttamalla ensisijaisesti itse tai tarvittaessa tilaamalla koulutuksia SUEKilta. Teemme koulutustoimintaa suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Raportoimme kaikki pidetyt koulutukset SUEKille.

2.1 Henkilökunnan koulutus ja toimintaohjeet

Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että henkilökunta on tietoinen opiston Reilun kilpailun ohjelmasta, heitä koskevista sopimuksista sekä opistolle laaditusta toimintaohjeesta.

Henkilökunnan koulutuksessa hyödynnetään Varalan Urheiluopiston yhdessä SUEKin kanssa tekemää Reilun kilpailun toimintaohje – Henkilökunnan koulutus -verkkomateriaalia.

Henkilökuntaan kuuluvat allekirjoittavat tämän ohjelman liitteenä olevan sitoumuksen ja uusiin työsopimukseen tämä sitoumus tehdään automaattisesti. Opistotoimija sitoutuu noudattamaan toiminnassaan urheilun eettisiä periaatteita sekä ilmoittamaan mahdollisista epäillyistä rikkomuksista Varalan SUEK yhteyshenkilölle ja hänen kauttaan SUEKiin.

2.1.1 Henkilökuntaa velvoittavat toimintaohjeet

- Opistotoimija (henkilökuntaan kuuluva) sitoutuu noudattamaan urheilun eettisiä periaatteita.

- **Opistotoimija sitoutuu noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä ja toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaatioiden kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä.**
- **Opistotoimija sitoutuu, ettei osallistu urheilukilpailujen manipulaatioon tai sisäpiiritiedon hyväksikäyttämiseen esim. vedonlyönnissä.**

2.1.2 Henkilökunnan toimintaohjeet dopingrikkomusepäilyssä

Jokaisen velvollisuus on raportoida mahdollisista dopingrikkomusepäilystä eteenpäin. Esim. dopingainelöydökset.

- Kaikki yleisillä paikoilla näkyvät valmisteet ja tapahtumat ovat julkista tietoa.
- **Majoitustilat kuuluvat kotirauhan piiriin** - siellä ei saa kuvata tai etsiä. Valmisteen nimen voi kirjata ylös.
- Mikäli roskien joukossa on jotain epäilyttävää, voi niistä huoneesta ulosviennin jälkeen ottaa kuvan.
- **Roskat eivät enää huoneesta poisviennin jälkeen kuulu majoittujalle eivätkä tämän kotirauhan piiriin.** Roskia ei tule kuitenkaan käydä lävitse, sillä niiden joukossa saattaa olla esimerkiksi käytettyjä neuloja, jotka saattavat aiheuttaa turvallisuusriskin.

Majoittuminen ja harjoittelu opistolla:

- Opistolla on oikeus kieltää majoittuminen ja harjoittelu tai harjoittelun ohjaaminen henkilöltä, joka on urheilun toimintakiellossa.
- Ajantasainen luettelo voimassaolevista toimintakielloista löytyy SUEKin nettisivuilta.
- **Opistolla tulee olla asiakkaiden nähtävillä tieto, että opisto saa luovuttaa majoitustiedot opiston tiloissa yöpyvistä antidopingsäännösten piiriin kuuluvista urheilijoista dopingtestaajille.**

Raportointiohje dopingrikkomusepäilystä

- Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus raportoida mahdollisesta dopingrikkomusepäilystä eteenpäin
- **Ilmoita epäilystä välittömästi opiston SUEK-yhteyshenkilölle ja kerro mahdollisimman tarkasti, mitä olet löytänyt tai nähnyt, mistä ja milloin olet tämän löytänyt tai nähnyt; onko sinulla tietoa henkilöistä, jotka ovat olleet asian kanssa tekemisissä.**
- Epäilystä tulee raportoida opiston SUEK-yhteyshenkilöille, tai heidän ollessa tavoittamattomissa, suoraan SUEKin ILMO-palveluun, johon saa dopingrikkomusepäilyjen lisäksi raportoida muistakin urheilurikkomuksista. ILMO-palvelu löytyy osoitteesta ilmo.suek.fi

2.1.3 Henkilökunnan toimintaohjeet kilpailumanipulaation torjuntaan

Kilpailumanipulaatio on tarkoituksellista järjestelyä, toimenpidettä tai laiminlyöntiä, jolla pyritään vaikuttamaan urheilukilpailun lopputulokseen tai kulkuun poistamalla osittain tai kokonaan urheilukilpailun luonteeseen kuuluvaa ennakoimattomuutta siten, että sillä saavutetaan kohtuutonta etua itselle tai muille.

Urheilutoimijoiden tulee olla tietoisia kilpailumanipulaation uhasta ja torjuntakeinoista, jotta yritykset kyetään havaitsemaan, torjumaan ja sanktioimaan.

Kilpailumanipulaatiota tai omaa osuuttaan siinä voi olla vaikea tunnistaa. Kilpailumanipulaatio ei koske vain huippu-urheilua, vaan iso osa manipulaatiotapauksista on kohdistunut pienempiin kilpailuihin ja alempiin sarjatasoihin.

Manipulaatiota on myös sisäpiiritiedon, kuten julkaisemattomien kokoonpanotietojen tai terveydentilojen, jakaminen. Opistojen henkilöstö saattaa työssään saada tietoonsa näitä luottamuksellisia tietoja. Tietojen levittäminen esimerkiksi vedonlyöntitarkoituksessa tai vedonlyönti itselle läheisistä kohteista voidaan tulkita kilpailumanipulaatiorikkomukseksi.

Toimintaohjeet kilpailumanipulaation torjuntaan liittyen

- **Älä manipuloi urheilua.** Harmittomaltakin tuntuva teko voi aiheuttaa pysyvää vahinkoa ja johtaa rikosoikeudellisiin seurauksiin.
- **Tunne säännöt.** Olet perillä ainakin niiden lajien kilpailusäännöistä, joissa olet mukana – etenkin vedonlyönnin osalta. Vedonlyöntiä koskeva säännöstö on tärkeää tuntea, vaikka ei itse löisi vetoa.
- **Älä jaa arkaluonteista tietoa (sisäpiiritietoa).** Älä jaa eteenpäin sellaista tietoa, mikä ei ole kaikkien saatavilla julkisista lähteistä. Esimerkiksi julkistamattomien kokoonpanojen, loukkaantumistietojen tai taktiikoiden jakaminen ulkopuolisille tahoille on useimpien lajien kilpailusäännöissä kiellettyä.
- **Kerro jos sinua lähestytään.** Jos sinulle ehdotetaan kilpailumanipulaation osallistumista tai saat kuulla jonkun muun mahdollisista rikkomuksista, kerro tietosi välittömästi eteenpäin.
- **Kerro mahdollisista kilpailumanipulaatioepäilyistä opiston SUEK-vastuuhenkilölle**

2.2 Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa tavoitteena on antaa liikunta-alan opiskelijoille valmiudet edistää omalta osaltaan puhdasta urheilua ja reilua kilpailua tulevana liikunta-alan ammattilaisina. Alla on listattuna SUEK-koulutussisällöt eri Varalan tutkintojen tutkinnon osien sisällöissä.

2.2.1 Liikunnanohjauksen perustutkinto (LPT)

Koulutuksen tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat SUEKin toimintaan ja teemoihin. Opiskelijoiden on tärkeä hahmottaa oma roolinsa osana vastuullista liikuntaa ja urheilua sekä tietää, mistä löytyy tarvittaessa lisätietoa.

Valmentajana toimiminen (2 x 75 min)

Antidoping ja kilpailumanipulaatio

- SUEKin Puhtaasti paras -verkkokurssi
- SUEKin Reilusti paras -verkkokurssi

Terveysliikunnan ohjaaminen (2 x 75 min)

Kuntodoping, terveys- ja kuntoliikunnan eettiset asiat

- Dopinglinkin Kuntodopingin perusteet -verkkokurssi
- Dopinglinkin Puhtaan liikunnan puolesta – Kuntodoping liikunta-alalla -verkkokurssi

2.2.2 Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto, liikunnan osaamisala (LAT)

- Puhtaasti Paras -verkkokurssi osana Yksilöllisen liikunnanohjauksen tutkinnon osaa
- Reilusti Paras -verkkokurssi
- Dopinglinkin Kuntodopingin perusteet -verkkokurssi
- Dopinglinkin Puhtaan liikunnan puolesta – kuntodoping liikunta-alalla -verkkokurssi
- Ihmisoikeusliiton Älä riko urheilua -verkkokurssi
- Väestöliiton Et ole yksin -verkkokurssi
- Mieli Ry:n Nuori mieli urheilussa -verkkokurssi

2.2.3 Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto, valmennuksen osaamisala (VAT)

- Puhtaasti Paras -verkkokoulutus
- Reilusti Paras -verkkokoulutus
- Olympiakomitean Vastuullinen valmentaja -verkkokurssi
- Ihmisoikeusliiton Älä riko urheilua -verkkokurssi
- Väestöliiton Et ole yksin -verkkokurssi
- Mieli Ry:n Nuori mieli urheilussa -verkkokurssi

Lähiopetus 4 x 45 min

- SUEK organisaatio ja toiminta
- Antidopingasiat urheilijan ja valmentajan näkökulmasta
 - Kamu-lääkehaku, erivapaus urheilijan lääkityksessä, antidopingohjelmat, kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa, dopingvalvonta, dopingrikkomukset, Kahoot
- Kilpailumanipulaatio
 - ilmiön tunnistaminen, mikä on vilpillistä vaikuttamista tulokseen, miksi miten ja kuka?

- Vastuullinen toiminta kilpailumanipulaation ehkäisemiseksi
- Katsomoturvallisuus ja viihtyvyys
 - ilmiön tunnistaminen ja valmentajan vastuullinen toiminta
- Häirintävapaa urheilu
 - ilmiön tunnistaminen sekä SUEKin ja Olympiakomitean roolit häirintätapausten tutkinnassa ja kurinpidossa
- Ilmo-palvelu
- Ohjeistus verkkokurssien tekemiseen

2.2.4 Valmennuksen erikoisammattitutkinto (VEAT)

- Puhtaasti Paras -verkkokoulutus
- Reilusti Paras -verkkokoulutus
- Olympiakomitean Vastuullinen valmentaja -verkkokurssi
- Ihmisoikeusliiton Älä riko urheilua -verkkokurssi
- Väestöliiton Et ole yksin -verkkokurssi
- Mieli Ry:n Nuori mieli urheilussa -verkkokurssi

Lähiopetus 4 x 45 min

- SUEK organisaatio ja toiminta
- Antidopingasiat urheilijan ja valmentajan näkökulmasta
 - Kamu-lääkehaku, erivapaus urheilijan lääkityksessä, antidopingohjelmat, kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa, dopingvalvonta, dopingrikkomukset, Kahoot
- Kilpailumanipulaatio
 - ilmiön tunnistaminen, mikä on vilpillistä vaikuttamista tulokseen, miksi miten ja kuka?
 - Vastuullinen toiminta kilpailumanipulaation ehkäisemiseksi
- Katsomoturvallisuus ja viihtyvyys
 - ilmiön tunnistaminen ja valmentajan vastuullinen toiminta
- Häirintävapaa urheilu
 - ilmiön tunnistaminen sekä SUEKin ja Olympiakomitean roolit häirintätapausten tutkinnassa ja kurinpidossa
- Ilmo-palvelu

- Ohjeistus verkkokurssien tekemiseen

2.3 Muu koulutus

Personal trainer -koulutus (VST ja LPT/LAT vapaasti valittava tutkinnon osa)

- Kuntodoping (dopinglinkki-materiaali) 60 min + ryhmätöiden purku
- Dopinglinkiltä tilattava kuntodopingluento joko etäyhteydellä tai paikan päällä.
- Dopinglinkin nettisivujen materiaalien ja verkkokoulutusten hyödyntäminen:
Kuntodopingin perusteet, Kuntodoping liikunta-alalla

Urheilun antidopingtyö ja SUEK ry. 60 min

- Suek-organisaatio ja toiminta
- Antidopingasiat urheilijan ja valmentajan näkökulmasta
- Kamu, erivapaus urheilijan lääkityksessä, antidopingohjelmat, kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa, dopingvalvonta, dopingrikkomukset, ILMO-palvelu

2.4 Tampereen Urheiluakatemia

Varalan Urheiluopisto koordinoi Tampereen Urheiluakatemiaa toimintaa. Urheiluakatemit ovat sitoutuneet yhteisesti sovittuihin toimenpiteisiin puhtaan ja reilun urheilun puolesta Suomen Olympiakomitean Reilun kilpailun ohjelman alla. Tampereen Urheiluakatemialla on oma Reilun kilpailun toimintaohje, josta löytyy yhteneväisyyksiä Varalan Urheiluopiston ohjeen kanssa.

[Tampereen Urheiluakatemiaa Reilun kilpailun toimintaohje.](#)